

<i>preek</i>	1 januari 2023 (jaarwisseling)
<i>thema</i>	Onbevangen op weg
<i>tekst</i>	Psalm 84:12-13: ... God, de HEER, is een zon en een schild ...
liturgie:	
<i>votum en groet =</i>	Sela: votum en groet (Onze hulp en onze verwachting is van God onze Heer)
<i>gebed</i>	kinderlied: Hij is de rots
<i>kinderen naar hun club</i>	
<i>lezen Psalm 84</i>	Liedboek 84a (Wat hou ik van uw huis)
<i>preek</i>	Urban Rescue: His name (There's a father when your father walks away; https://www.youtube.com/watch?v=ZIn9GSgXWSU)
<i>de wet van het leven</i>	Apostolische geloofsbelijdenis ('k Geloof in God de Vader, die almachtig; melodie: Liedboek 766 (Ik zag een nieuwe hemel zich verheffen))
<i>gebed ingeleid met</i>	DNP Psalm 141:1 (Heer, ik hef naar U beide handen)
<i>kinderen komen terug</i>	
<i>collecte</i>	Opwekking 710 (Zegen mij op de weg die ik moet gaan)
<i>zegen met gesproken amen</i>	

Onbevangen op weg.

Als ik dat hoor denk ik direct aan een jong kind. Als ik tegen mijn kleindochter zeg: ga je mee? dan vraagt het meisje niet: waar gaan we dan heen? en hoe ver is het? en wanneer zijn we weer terug? en gaan we met de auto of op de fiets of lopend? Wel nee: ze is blij; ze zoekt haar schoenen op, doet haar jas aan en gaat mee. Ze stelt geen voorwaarden: ik wil wel mee maar dan moet je me op je nek nemen als ik moe ben, of dan moeten we onderweg iets lekkers gaan eten. Ze gaat gewoon mee. En onderweg heeft ze het leuk met opa. Als ze moe wordt mag ze op de nek; en thuis krijgt ze wel weer wat lekkers.

Onbevangen op weg gaan, dat is echt iets voor kinderen. Kun je dat nog als je ouder bent?

Als je geen klein kind meer bent, dan ga je veel meer nadenken en afwegen. Als ze je vragen: ga je mee? dan bedenk je misschien: vorige keer zijn we veel te ver gegaan en toen kwam ik heel moe thuis; of: het was vreselijk omdat we zo'n ruzie hebben gehad; of: toen je onderweg was begon het heel hard te regenen en je kon nergens schuilen zodat je kletsnat thuiskwam. Dat kunnen allemaal redenen zijn om te zeggen: nee hoor, ik ga niet mee.

Omdat je in de loop van je leven allerlei ervaringen opdoet, positief maar ook negatief, wordt het bij het ouder worden lastiger om onbevangen op weg te gaan.

Ik merk dat bij mezelf ook wel. Als het eerder leuk ging en fijn was, kun je zeggen: ik ga weer mee. Maar als het een keer helemaal fout ging, ga je proberen om zekerheden in te bouwen; ik tenminste wel. Je gaat bijvoorbeeld de route van te voren helemaal uitstippelen. Je maakt duidelijke afspraken over hoe je het gaat doen. Je zorgt dat je je telefoon bij je hebt en dat de batterij opgeladen is. En misschien zijn er nog wel andere dingen die je goed geregeld wilt hebben. Je stelt eerst een aantal voorwaarden en alleen als daaraan wordt voldaan, ga je mee. Maar onbevangen op weg gaan, dat zit er vaak niet meer in als je geen klein kind meer bent.

Dat is toch wel de uitdaging van Psalm 84.

Daar gaat het ook over 'onbevangen op weg gaan'.

In deze psalm wordt met dat 'op weg gaan' natuurlijk niet een wandelingetje of een leuk uitstapje bedoeld. Nee: met die 'weg' wordt vooral je *levensweg* aangeduid. Het is de bedoeling dat je onbevangen in het leven staat.

Volgens de eerste editie van de NBV weigert God zijn weldaden niet “aan wie onbevangen op weg gaan”. In 2021 is de tekst van de NBV aangepast; in de nieuwste editie van de NBV staat dat God zijn weldaden niet weigert “aan wie oprecht hun weg gaan”.

Ik heb daar een tijdje op zitten kauwen, op de aanpassing van ‘onbevangen’ naar ‘oprecht’. Ergens vind ik die aanpassing wel jammer want in ‘onbevangen op weg gaan’ zit zoveel kinderlijk vertrouwen op God, terwijl in ‘oprecht je weg gaan’ veel meer een volwassen keuze zit: dat je leeft zonder allerlei bijbedoelingen.

Mijn wens voor het nieuwe jaar is: dat je oprecht je weg gaat, zonder bijbedoelingen. En daarbij wens ik je toe dat je in kinderlijk vertrouwen het nieuwe jaar ingaat: dat je onbevangen aan een nieuw jaar begint.

Drie feiten kunnen je daarbij helpen.

1 God is een zon en een schild.

Bij ‘zon en schild’ moet ik direct denken aan het psychiatrisch ziekenhuis ‘Zon en Schild’ in de buurt van Amersfoort. Het is bestemd voor de verzorging en de behandeling van kwetsbare mensen. De naam ‘Zon en Schild’ laat zien dat de mensen die deze instelling hebben opgericht, zich afhankelijk weten van God. Ze verlangden ernaar aan mensen levensmoed te geven; ze wilden hen beschermen tegen gevaren die hen bedreigen. Maar ze beseften dat de behandelaars niet persoonlijk de zon en het schild zijn voor hun medemens; dat is God. En ze verlangden ernaar dat God dat psychiatrisch ziekenhuis ‘Zon en Schild’ zou gebruiken om kwetsbare mensen moed en veiligheid te geven.

God is een zon. Alleen in Psalm 84 wordt God rechtstreeks aangeduid als ‘zon’. In de tijd dat deze psalm gedicht is, waren er heel wat zonzanbidders (maar dan letterlijk: mensen die zich richtten tot de zon en aan de zon vroegen of de zon alsjeblieft voldoende warmte wilde geven zodat het leven verder kon gaan). Maar je moet je niet richten tot de zon want de zon is maar een ding: groot, belangrijk, noodzakelijk voor het leven, maar toch: iets dat gemaakt is. Je moet niet vertrouwen op de zon. Vertrouw liever op God die de zon laat schijnen.

In Psalm 84 wordt God ook een ‘schild’ genoemd; die vergelijking kom je vaker tegen in de Bijbel, vooral in de psalmen. Het Hebreeuwse woord voor ‘schild’ wordt in het Israël van onze tijd op verschillende manieren gebruikt. Wie spoedhulp nodig heeft, moet contact zoeken met de organisatie ‘schild’; en dan komen ze zo snel mogelijk om je te redden (de politie, de brandweer, de ziekenauto). En het woord ‘schild’ wordt ook gebruikt voor computers; het ‘schild’ is dan de technologie die datalekken moet voorkomen.

God is een zon en een schild. Van Hem ben je afhankelijk voor de dagelijkse dingen van het leven; Hij schiet je te hulp als je leven bedreigd wordt. Dat is het eerste feit. Het is bedoeld als een bemoediging om onbevangen op weg te gaan.

Daar komt een tweede feit bij:

2 De God die leeft, geeft genade en glorie.

God kijkt *liefdevol* naar je. Het is goed om dat te weten. Maar waarom zou God liefdevol naar je moeten kijken? Als je terugkijkt op wat je van je leven gemaakt hebt in het afgelopen jaar, dan zijn er genoeg momenten waarop God geen enkele reden heeft om liefdevol naar je te kijken. Als we als gemeenten terugkijken op het afgelopen jaar, dan zijn er momenten waarop God behoorlijk nijdig op ons kan worden. Als wij mensen terugkijken op wat we elkaar en de schepping aangedaan hebben, dan heeft God geen enkele reden tot liefde. Maar het wonderlijke is dat God toch vol liefde is voor een wereld in verzet, voor mensen die er een potje van maken, voor jou als je voor jezelf weet wat je allemaal verkeerd gedaan hebt. Die liefde dreef God er toe om een tempel te laten bouwen waar offers gebracht konden worden zodat de relatie met God hersteld kon

worden. God gaf het allemaal uit liefde. En diezelfde liefde heeft God ertoe gebracht om zijn eigen Zoon naar de aarde te laten gaan; in de afgelopen week hebben we daar weer bij stilgestaan. Dat is de 'genade' die God volgens Psalm 84 geeft.

Dat Hij ook 'glorie' geeft, dat is wat wonderlijk gezegd. Ik heb er echt even naar zitten kijken en ik heb gezocht naar de betekenis van dat woord 'glorie'. Ik denk dat ik het begrijp. Die 'glorie' dat gaat erover dat God jou van belang vindt; jouw geluk is voor Hem gewichtig.

Misschien kun je de woorden 'genade' en 'glorie' ook wel samennemen. Omdat God je zijn genade geeft mag je glorieus stralen voor God. Je mag er zijn! uit genade. Dat is het tweede feit waarmee God je bemoedigt om onbevangen op weg te gaan.

En dan is er nog een derde feit:

3 De God die leeft staat aan het hoofd van een indrukwekkende legermacht.

Misschien sta je heel erg in twijfel over God en ben je gewoon niet in staat om onbevangen met God op weg te gaan omdat zich in je eigen leven pijnlijke dingen voordoen of omdat er zich iets heftigs voordoet in je familie- of vriendenkring. Ook het dagelijkse nieuws met alle berichten over ruzies en rampen en oorlogen en misbruik en milieuschade kan ervoor zorgen dat je weinig vertrouwen hebt in God. Dat vertrouwen wordt nog kleiner als de mensen die bij God willen horen, elkaar niet goed behandelen.

Maar de God die leeft heeft massa's engelen die zich inzetten voor God en die er zijn ten dienste van zijn mensen. Hun macht is echt indrukwekkend! Een enkele keer krijgen mensen daar iets van te zien, bijvoorbeeld in de dagen van Elisa: dan ziet de knecht van Elisa ineens dat er rondom Elisa massa's paarden en wagens van vuur zijn (2 Kon. 6:17): de legermacht van de God die leeft, die Elisa beschermt zodat het leger van de vijanden niets tegen hem kan beginnen.

Vertrouw je maar toe aan deze God die met zijn indrukwekkende legermacht jou omringt, en ook je familieleden, en ook je vrienden, en ook mensen die je niet kent. Aan God mag je je toevertrouwen.

Laten we onbevangen dit nieuwe jaar in gaan, onbevangen op weg. Samen: met elkaar.
Samen: met God. Samen.

Amen!